

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • MARÇ DE 1997 • NÚM. 108

S u m a r i

DEU ANYS
D'INVESTIGACIÓ, 2

DEFENSA
D'UN INSUBMÍS, 3

INSTITUT
UNIVERSITARI
D'ESTUDIS
EUROPEUS, 4

LES SÈRIES DE FICCIÓ
A ESPANYA SÓN
MENYS VIOLENTES, 5

JOSEP BORRELL
PARLA DE
MAASTRICHT, 6

LA FUNDACIÓ
RAMÓN ARECES
ES PRESENTA
A CATALUNYA, 7

Recerca i universitat

La segona sessió del Fòrum de la Recerca va provocar un viu debat centrat en dos aspectes fonamentals: quin és l'estat de la investigació a la UAB i les relacions entre recerca i docència.

«L'avaluació de la recerca de la UAB en el marc català, espanyol i europeu» va ser el títol de la taula rodona que va conduir al debat que va tenir lloc, el dia 4 de febrer, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències.

Amb la presència del rector, Carles Solà, i de les vicerectors d'Investigació, M. Teresa Espinal i Montserrat Ponsà, i nombrosos professors investigadors, el director general de Recerca de la Generalitat, Antoni Giró, si bé va presentar la situació actual de la recerca a la Universitat Autònoma amb dades concretes, va esmentar que només havia utilitzat dades del DOC i del BOE, sense tenir en compte que molts investigadors de la UAB han obtingut projectes en col·laboració amb instituts o organismes dependents de la UAB o que hi estan relacionats. Giró va matisar que, de tota manera, no es podia fer cap rànquing, ja que tot depenia dels paràmetres que s'haguessin utilitzat. El professor Antoni Oliva, així com altres participants,

va mostrar la seva sorpresa per les dades utilitzades per Antoni Giró, i va recordar els nombrosos treballs no comptabilitzats, com també el remarcable nombre de tesis llegendes. Segons els participants en el debat, la UAB continua en primera línia en el tema de recerca.

Miguel Ángel Lagunas, director general d'I+D, utilitzant les dades dels plans nacionals va recordar la dificultat d'avaluar els nivells de recerca, i va manifestar que la UAB es mantenia en una posició molt bona. En el suposat rànquing, que va ser criticat per la majoria dels ponents, però que serveix a tall d'exemple, el professor Lagunas va col·locar la UAB sempre en tercer o quart lloc a escala estatal.

Armand Albert, investigador del CSIC i president de la Societat Espanyola de Biotecnologia, va presentar una anàlisi exhaustiva de la situació de la recerca que es fa a la UAB en referència al marc europeu. En qualsevol de les variables que s'utilitzen, la UAB sempre queda entre les primeres universitats espanyoles. En un «medallera» imaginari, la UAB es classificava en segon lloc.

La lleugera tendència a la baixa en temes de recerca va ser qüestionada

Armand Albert, president de la Societat Espanyola de Biotecnologia.

per molts dels qui intervenien, si bé alguns, com el professor Antoni Armario, van exposar la necessitat de limitar els fronts en què es mou l'investigador: burocràcia, docència, promoció, etc., la qual cosa, sens dubte, limita la qualitat de la investigació. La professora Margarida Arboix també va manifestar la necessitat de tenir més infraestructura.

(Més informació a la pàg. 2)

Pere Miró, president del Consell Social

Pere Miró i Plans va ser nomenat, pel govern de la Generalitat, nou president del Consell Social de la Universitat Autònoma de Barcelona, el dia 4 de març.

Pere Miró i Plans va néixer a Manresa l'any 1927. És llicenciat en Ciències Químiques i Farmàcia per

la Universitat de Barcelona, i doctor en Ciències Químiques per la Universitat de Madrid. Ha fet estudis de postgrau a Alemanya, a la Universitat de Heidelberg. Es va incorporar al Patronato Juan de la Cierva del CSIC, on va assolir el grau de professor d'investigació. Té nombroses publicacions en el camp de la química de la llana, les proteïnes i els productes tensioactius, i ha dirigit onze tesis doctorals. Va representar Espanya a l'OCDE en el grup de deterioració biològica de materials i biodegradabilitat de tensioactius. Va ser fundador del Comitè Espanyol de la Detergència i n'esdevingué el president el 1969. El 1975, va ser president del Comitè Internacional des Derivés Tensioactifs. El 1974 va ser elegit president de la Federació Europea de Químics i Coloristes Tèxtils. Va ser degà del Col·legi de Químics (1972-1974). El 1974 va ser nomenat director general d'Indústries Químiques, Farma-

cèutiques i Tèxtils. El 1971 va passar a l'activitat industrial privada com a director d'investigació i desenvolupament de Tensia Surfac, SA. Va tornar a l'activitat privada com a conseller delegat de SA, Polialco. El 1985 va ser nomenat director general del Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Generalitat de Catalunya, càrrec que ocupa actualment. Ha estat professor convidat per fer assignatures de doctorat a la Universitat de Barcelona i per fer l'assignatura de projectes a la UPC. És membre de la Reial Acadèmia de Doctors, del Consell Social de la Universitat de Barcelona, vicepresident de l'Enac (Entitat Nacional d'Accreditació), membre del Comitè Científic de la Feche (Federació Europea d'Enginyeria Química), cofundador d'EuroLab (Organisation for Testing in Europe) i membre del consell d'administració i delegat d'Espanya a Eurachem (centre de química analítica a Europa).

L'Associació d'Estudiants de Neurociències

Aquest mes acaba el cicle de conferències Metodologia en Neurociències, que des del mes de febrer ha tingut lloc, cada dijous de dues a tres del migdia, a la sala d'actes de l'edifici de les Associacions d'Estudiants, a la plaça Cívica. El cicle ha estat organitzat per l'Associació d'Estudiants de Neurociències de la Universitat Autònoma de Barcelona (AENC-UAB). Aquesta associació neix amb el propòsit de reunir totes aquelles persones que, procedents de diversos àmbits acadèmics i professionals, mantinguin relació amb un camp tan ampli com és el de les neurociències.

Segons Carles Soriano, membre de la Comissió Gestora de l'AENC-UAB, són més de cinquanta els membres que pertanyen a l'associació, nombre que ha augmentat considerablement en el transcurs del cicle de conferències. L'AENC-UAB vol fomentar totes les seves propostes basant-se en la integració de les idees que aportin els seus membres, per proporcionar, d'aquesta manera, una visió pluridisciplinària d'un fenomen de límits tan difosos com és el de les neurociències. El cicle de conferències es va plantejar, per tant, com un viatge des de l'estructura fins a la funció del sistema nerviós, en el qual es va seguir de forma seqüencial l'evolució des dels nivells més simples d'organització dels éssers vius fins als més complexos. La majoria dels assistents a les conferències provenia de Medicina i Psicologia, tot i que també hi havia veterinaris. L'heterogeneïtat en la composició del públic assistent, però, responia principalment a l'assistència de membres de grups d'investigació de la Universitat formats per especialistes procedents de diverses àrees de la recerca científica.

Aquesta diversitat de públic en les conferències va fer que Carles Soriano exhortés els conferenciants que fessin les ponències «com si ho expliquessin a una persona que no coneix el tema, però que hi ha d'estar familiaritzada perquè ho haurà d'estudiar més endavant». Soriano, però, no descarta fer, amb vista al futur, cicles més divulgatius als quals puguin accedir estudiants d'altres disciplines tradicionalment més allunyades d'aquesta branca de la ciència.

D'altra banda, l'AENC-UAB té previst d'organitzar, a mitjan març, la Primera Jornada Neurocientífica de la UAB, amb l'objectiu de recollir en un fòrum de debat tots aquells grups d'investigació que, escampats pel campus de la UAB, desenvolupen la seva recerca en aquest camp del coneixement. En aquesta primera edició es vol estimular els joves investigadors a presentar en forma de cartell projectes de tesis, resultats experimentals, metodologies, etc. La inscripció serà gratuïta.

Deu anys d'investigació a l'Autònoma

Els ponents Salvador Barberà, J. M. Brucart, Josep Egozcue i Ramon Pascual, amb la vicerectora M. Teresa

La sessió del dia 26 de febrer va tancar el Fòrum de la Recerca amb la presentació d'un informe en el qual es va fer balanç dels deu anys de recerca a la UAB.

La vicerectora M. Teresa Espinal va explicar la necessitat de fer prospectiva en un moment en què la competitivitat és un element clau en el desenvolupament de les universitats. La vicerectora Montserrat Ponsà va presentar i analitzar el document titulat «Deu anys de la memòria de la recerca», en el qual es va fer balanç de les tasques d'investigació dutes a terme en els deu últims anys, així com de les evolucions de les diverses variables.

La vicerectora Ponsà va destacar que l'envel·liment de l'edat dels investigadors i el canvi d'orientació dels objectius de la recerca, que apunten els plans nacionals, són elements de preocupació, si bé va manifestar que la

Conferència de Rectors Europeus va fer palès, en un primer informe sobre la UAB, que hi ha un bon nivell de recerca amb recursos econòmics inferiors als que tenen altres universitats europees.

El professor Salvador Barberà va fer l'avaluació de la recerca en l'àmbit de les ciències socials, i es va fer ressò de la qualitat com a element imprescindible en les tasques de recerca. Va posar de manifest que l'avaluació hauria de servir per actuar.

El professor Ramon Pascual va parlar de l'avaluació en l'àmbit de les ciències experimentals i de les tecnologies. Va presentar el panorama general en què es mou la ciència i en els processos de desenvolupament futur. Va fer un resum dels punts febles i dels punts forts de la UAB.

El professor Josep Egozcue va presentar l'avaluació en l'àmbit de les ciències de la salut, i va remarcar una

tendència a la baixa lligada a les restriccions pressupostàries. Es va fer ressò de la manca de tècnics en comparació amb altres universitats estrangeres. També va fer referència a la manca de col·laboració entre grups i universitats diversos.

El professor J. M. Brucart, després de matisar les difuses fronteres entre ciències humanes i ciències socials, va fer una acurada descripció de les xifres, que situen l'àmbit d'Humanitats en segon lloc a la UAB. El professor Brucart va apostar per la recerca en equip, com s'esdevé en les millors universitats del món, tot i que va remarcar que la recerca individual és una opció molt respectable.

En el debat es van posar damunt la taula la ineludible necessitat d'investigar, les relacions entre recerca i docència, i la política de professorat que ha de tenir la Universitat.

Les realitats indígena i afroamericana, a estudi

Humo en los ojos, yámanas de Tierra del Fuego és el títol del vídeo produït per l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UAB i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), que va inaugurar, el 19 de febrer, el cicle de conferències Aula Oberta d'Amèrica Llatina i Àfrica: Història i Societat.

A la presentació del vídeo, inèdit fins llavors, van assistir-hi els seus directors, Jordi Estévez i Assumpció Vila, així com el cònsul de l'Argentina a Barcelona, Luis Levit.

La cinta narra la història de la societat yàmana, un poble indígena que va haver d'adaptar-se a les adverses condicions que imposa el medi de la Terra del Foc. Els yàmanes van ser arraconats a l'extrem sud americà per les successives onades migratòries de nous pobles asiàtics, i van esdevenir una societat organitzada en reduïts grups poblacionals amb gran mobilitat que combinaven la pesca en canoa i la recol·lecció.

Per als autors del documental, l'arqueologia és l'única disciplina capaç d'oferir una explicació completa de l'extinció yàmana, produïda l'any 1927, després de més de sis mil anys d'existència continuada a la zona. Des que al segle XVI els primers europeus van contactar amb els indígenes, la «violència indiscriminada» dels primers i l'«exposició a noves malalties» dels segons van fer caure en picat la població autòctona.

Humo en los ojos, pel·lícula que va atraure unes cent cinquanta persones a l'Auditori de Lletres, va encetar un curs de xerrades que, durant el mes de març, es va centrar en l'estudi de les societats precolombianes. Per l'abril hi ha projectades les conferències següents: el dia 2, «Gènesi i desenvolupament de les reduccions d'indis al Perú virregnal», a càrrec de l'antropòleg Alexandre Coello; el dia 9, «Sistemes econòmics preindustrials de l'àrea andina», a cura de la professora

d'Història i Institucions Econòmiques Neus Escandell; el dia 16, «El comerç entre Catalunya i Amèrica al segle XVIII», a càrrec del professor d'Humanitats de la UPF Josep M. Delgado; i el dia 30, «Nacionalismes i populismes a Bolívia», a cura del professor d'Història Moderna i Contemporània Ferran Gallego.

Al maig, l'Aula dedicarà les seves quatre últimes sessions a les repercussions socials, econòmiques, culturals i religioses que va tenir a Amèrica l'arribada forçada de població africana. Per a Verena Stolke, coordinadora del cicle, «la realitat llatinoamericana no es pot entendre sense tenir en compte la història de la població afroamericana».

El curs, organitzat pel Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria, es clourà el dia 28 de maig. Les conferències tenen lloc cada dimecres (excepte la del 23 d'abril), de 13 a 14.30 h, a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Defensa d'un insumbís

Vuit anys d'inhabilitació per treballar a l'administració pública així com per accedir a beques, i una sanció econòmica que s'acosta al milió de pessetes són les penes que la Fiscalia va demanar, el 13 de febrer, per a l'estudiant de la UAB i membre de l'Assemblea d'Insumbisos (LAIA) Lluç Peláez per negar-se a complir la Prestació Social Substitutòria (PSS). La sentència, però, no es farà pública fins al mes de març.

Per a l'acusació, Peláez és autor d'un «delicte contra la defensa de l'Estat», perquè no es va incorporar, el 1991, a la plaça que li havia estat assignada com a objector de consciència. Per a la Defensa, en canvi, el seu client no ha comès cap delicte ni ha posat en perill la integritat de l'Estat, sinó que «senzillament ha actuat d'acord amb la seva consciència adoptant un compromís que és compartit per bona part de la societat». Per aquest motiu, la Defensa va sol·licitar l'absolució de Peláez.

Al llarg del judici, la Fiscalia va provar d'aïllar individualment la conducta de l'insumbís tot interpretant literalment determinats articles de la Llei d'Objecció de Consciència i del Codi Penal. La Defensa, per la seva banda, va emmarcar el fenomen de la insummissió en un «moviment social favorable a la cultura de la pau i a l'abolició dels exèrcits», alhora que va demanar al jutge que no apliqués la llei de manera «indiscriminada», sinó tenint en compte els casos concrets.

En aquest sentit, i per tal de desmentir les tesis de l'acusació que titllaven Peláez d'«insolidari» per no fer la PSS, la defensa va posar de manifest l'estreta vinculació del jove antimilitarista en associacions de lleure, així com «en múltiples iniciatives solidàries i en organitzacions no governamentals». En aquest punt, Peláez va considerar que la PSS «no és una pràctica voluntària sinó substitutòria». Fins i tot el representant legal de l'entitat on Peláez havia de complir la PSS, cridat a declarar, va disculpar el jove.

A la vista oral hi va assistir en representació de la UAB Mercè Izquierdo, vicerectora d'Estudians i de Promoció Cultural, que va expressar el suport de la institució acadèmica al jove pacifista.

L'insumbís Lluç Peláez, el dia del judici.

Tant a l'entrada com a la sortida del judici, alguns dels antimilitaristes concentrats van demanar a Mercè Izquierdo que la UAB «adopti una actitud inequívocament favorable als insumbisos perquè no siguin inhabilitats ni sancionats» per la Universitat. Per a la vicerectora, el suport que presta la UAB a la LAIA és evident: «Percep una subvenció per a les seves activitats com qualsevol altra associació universitària, i s'hi manté un diàleg permanent». Els insumbisos concentrats a les portes del jutjat també van demanar que l'Autònoma retirés les places de PSS que ofereix. La vicerectora, si bé va assegurar «comprendre però no compartir» la petició, va contestar-los que la UAB «té com un dels seus valors fonamentals el ple respecte de la llibertat de consciència i el dret de totes les persones a adequar les seves conductes a les exigències que considerin oportunes», cosa per la qual la Universitat defensa les dues opcions.

A més, Mercè Izquierdo va recordar que «ja al seu moment la Junta de Govern de l'Autònoma va aprovar una declaració contra el tractament legal que el projecte de Codi Penal proposava per a la insummissió, a partir d'un dictamen elaborat per un expert de la UAB que plantejava la necessitat de reformar el tractament diferenciatiu previst entre la insummissió al servei militar i la insummissió a la prestació social substitutòria, i evidenciava la necessitat de resoldre aquesta qüestió per altres

vies fora de l'àmbit del dret penal; que la Universitat va sol·licitar al defensor del poble que estudiés la possibilitat de presentar un recurs d'inconstitucionalitat contra els articles del nou Codi Penal que penalitzaven la insummissió, i que el rector col·labora amb la defensa dels insumbisos sempre que aquesta ho sol·licita». En aquell document, la Universitat plantejava la «necessitat d'anar a les arrels del problema: l'eliminació ràpida de la legislació relativa al servei militar obligatori i l'objecció de consciència», i demanava, d'aquesta manera, la despenalització de la insummissió, atès que «deixarà de ser una conducta possible» tan aviat com els poders legislatiu i executiu iniciïn les «actuacions polítiques orientades a suprimir el servei militar en pocs anys». Per acabar, l'equip rectoral manifestava al Claustre el seu suport a l'objecció de consciència i a la insummissió com a opcions «perfectament legítimes i no contradictòries en els seus plantejaments últims».

En tot cas, la vicerectora també es va comprometre a buscar alternatives perquè cap membre de la comunitat universitària –actualment hi ha estudiants, membres del PAS i professors declarats insumbisos– no es vegi apartat del seu lloc de treball o no tingui accés a beques. Amb aquest propòsit, Mercè Izquierdo va anunciar que la UAB contactarà amb altres universitats per intercanviar diagnòstics i solucions.

Junta de Govern

La Junta de Govern que va tenir lloc el dia 20 de febrer passat va aprovar la normativa per a la concessió dels premis extraordinaris de les titulacions que es fan a la Universitat Autònoma de Barcelona. L'adjudicació de premis es farà, com a màxim, una vegada cada curs acadèmic. El premi extraordinari s'atorgarà entre aquells alumnes que hagin finalitzat els seus estudis el curs anterior, i hagin obtingut una nota mitjana normal del seu expedient acadèmic igual o superior a 2,8. Aquesta mitjana s'obté multiplicat el nombre de crèdits que correspon a cada assignatura per la qualificació que l'alumne ha obtingut en la darrera convocatòria; es farà el mateix per cada assignatura; se sumaran tots aquells resultats i aquest resultat total es dividirà per la suma del nombre de crèdits de totes les assignatures que l'alumne ha fet, cadascun d'ells multiplicat pel nombre de convocatòries que l'alumne ha utilitzat.

Per a cada titulació es podran concedir, com a màxim, dos premis, quan el nombre d'alumnes sigui igual o superior a cent. Si és superior a cent, es podrà concedir un premi addicional per cada cinquanta alumnes o fracció que superin aquesta quantitat. No es podran acumular els d'una titulació a una altra, ni els d'un curs acadèmic a un altre. Els premis podran quedar deserts. Si el nombre d'alumnes que es troben en situació d'obtenir premi extraordinari excedeix del nombre autoritzat, el tribunal podrà obligar els candidats a fer una única prova sobre un tema específic de cada titulació. Els tribunals estaran formats per tres professors d'universitat que siguin doctors i que imparteixin docència a la titulació. El tribunal que la Junta de Centre aprovi s'eleva a la Comissió d'Ordenació Acadèmica. La proposta de concessió de premi extraordinari, un cop aprovada per la Junta de Centre, serà elevada a la Junta de Govern perquè en faci l'aprovació definitiva.

També es va aprovar, a proposta de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials, atorgar els premis extraordinaris de llicenciatura a les seccions d'Economia i d'Administració i Direcció d'Empreses respectivament.

En el primer cas, del curs 1993-1994, van ser premiats Carlos Díaz Acebos i Oriol Martín Pardo; del curs 1994-1995, Marta Noguera Masó i Albert Sáiz Casatorres; del curs 1995-1996, Irene Álvarez Picola i Juan Antonio Cerán Segura. En el segon cas, del curs 1993-1994, Josefa Font Prat i Immaculada Sallent Roig; del curs 1994-1995, Marta Ballesteros Codina i Joan Valero Mas; i del curs 1995-1996, M. del Mar Guinot Pallé i Ana Torres Lacombe.

Esriptures i llengües del Pròxim Orient Antic

L'Institut Universitari d'Estudis del Pròxim Orient Antic ha organitzat un curs d'Introducció a les Esriptures i llengües del Pròxim Orient Antic, que tindrà lloc els divendres, des de mitjan març fins a la primera d'abril. Aquest curs és obert a totes les especialitats i cicles de la UAB.

El 14 de març, la professora Pepa Gasull, del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, parlarà de la «Introducció a l'estudi històric del Pròxim Orient Antic»; el mateix dia, la professora Victòria Solanilla, del Departament d'Art,

abordarà «La integració de l'escriptura en les diverses formes artístiques»; el 4 d'abril, el professor L. Feliu explicarà «L'escriptura cuneïforme sumeroacàdia»; l'11 d'abril, el professor J. Cervelló explicarà «L'escriptura jeroglífica egípcia»; el 18 d'abril, el professor A. Alemany, del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, explicarà «Els sistemes d'escriptura de les llengües indoiràniques antigues»; el 25 d'abril, el professor J. Cors parlarà d'«Els antics sistemes semítics d'escriptura al-

fabètica i llur paper en la gènesi de les escriptures modernes»; el professor J. Montserrat, del Departament de Filosofia, parlarà també el 25 d'abril de «La llengua i l'escriptura coptes i llur interès per a la reconstrucció de l'egípcia jeroglífica»; i, finalment, el 9 de maig, el professor O. Ouakrim explicarà «La llengua àrab i història, peculiaritats i escriptura» i «Les antigues inscripcions líbiques i l'origen del Tifina berber».

Les sessions del curs es faran a l'aula 502 de la Facultat de Filosofia i Lletres.

S E R V E I S

L'Institut Universitari d'Estudis Europeus

Fa tot just dos anys que en terrenys del campus hi ha, entre el que avui dia són la plaça Cívica i la nova Biblioteca d'Humanitats, la seu de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE). I és que no va ser fins al 1995 que aquest institut, fundat el 1985, va poder disposar d'un espai autònom diferenciat. «I s'ha notat el canvi», adverteix el seu director, Jordi Bacaria.

L'Institut té com a objectius fundacionals desenvolupar l'estudi i la investigació de temes europeus, l'intercanvi científic i informatiu amb altres institucions similars, i la difusió i la promoció dels seus projectes. L'IUEE du a terme programes anuals o biennals encarregats per una institució, majoritàriament de caràcter públic, centrats en l'àmbit de l'economia, del dret i de la politologia. Darreament, l'Institut ha iniciat una nova línia de recerca basada en la història antiga. Segons Jordi Bacaria, aquesta disciplina és «un camp verge des del qual podem exposar, com a mediterranis que som, una altra visió del model de construcció europea». El centre ha apostat fort per aquesta nova àrea de recerca, fins al punt d'estar a punt d'enllestir l'edició, en anglès, d'una revista de divulgació històrica anomenada *Arx*.

Els estudis, les conclusions i les memòries de la resta d'àmbits es difonen o bé per mitjà de revistes especialitzades quan es tracta d'autors reconeguts, o bé per mitjà de la pròpia publicació del centre, *Quaderns de Treball*, quan l'autor és un jove investigador. «Una de les funcions primordials de l'IUEE —assenyala Bacaria— és donar suport als joves en tot moment, sigui publicant-los treballs, sigui donant-los beques». En aquests moments, l'IUEE té quatre becaris, dos a jornada completa i dos més a temps parcial, que se sumen a una llarga llista d'estudiants de Dret, de Polítiques i d'Econòmiques que han passat pel centre en els últims anys.

Sala de treball de l'Institut.

A més, l'Institut acull estudiants estrangers de segon cicle i postgrau interessats en els estudis europeus, la qual cosa no condiciona en cap moment la procedència d'aquestes persones. D'aquesta manera, pel centre han passat tant estudiants del continent europeu com joves llatinoamericans i magribins.

La força de l'IUEE, l'única institució de les seves característiques que hi ha a l'Estat espanyol, té molt a veure amb l'especificitat dels seus estudis, als quals aporta un punt de vista tant regional com mediterrani com a valor afegit. Malgrat la seva projecció internacional i el seu caràcter excepcional a l'Estat, en cap cas no es pot dir que capitalitzi o monopolitzi la demanda que existeix en l'àmbit dels estudis europeus. Al contrari, hi ha múltiples institucions, entre elles molts departaments universitaris, que atrauen molts més encàrrecs. L'IUEE, segons Jordi Bacaria, «evita sempre la duplicitat i se centra només en projectes multidisciplinaris que no poden fer els respectius departaments». Tot i les limitacions amb què encara es troba,

l'Institut dista molt d'allò que va ser en els seus orígens.

Nou edifici

«Al principi —recorda Bacaria—, l'Institut ocupava només una sala del Centre de Documentació Europea i la seva activitat era testimonial». Però des que la Comissió Interdepartamental de Recerca i Tecnologia de la Generalitat (CIRIT) va construir el nou edifici, amb ajuts procedents dels fons Feder, la relació s'ha capgirat. Ara és el Centre de Documentació, organisme que també dirigeix Bacaria, el que ocupa un espai subsidiari dins del nou edifici.

La independència espacial ha afavorit l'increment de les capacitats de l'Institut, tant pel que fa al volum del personal empleat com al de la recerca. En aquests moments, la institució té una plantilla fixa d'unes vint persones entre recerca i administració. Alhora, uns mètodes de treball que confereixen gran importància a la rotació del personal fan que l'Institut no disposi, en origen, d'una plantilla investigadora. En aquest sentit, ni Bacaria, el mateix gestor del centre, no rep cap nòmina de l'Institut sinó que depèn directament de la UAB, de la qual és professor.

Així les coses, l'augment de projectes realitzats ha permès a l'Institut bastir i consolidar una xarxa o «catàleg» d'investigadors que, segons la seva especialització, són cridats a col·laborar puntualment. L'Institut aporta l'esquelet administratiu i logístic bàsic que vertebrava els distints equips d'investigació. Aquests equips són formats per un director de recerca, usualment un professor universitari, i un grup d'experts associats, que poden ser tant de la UAB com de fora. Accessòriament, aquests equips

poden ser complementats amb becaris d'investigació en formació o amb estudiants en pràctiques.

Impuls cap al futur

Però el salt endavant dels últims anys pren l'impuls des de més enrere, quan es va engegar el procés d'adscripció a la UAB. El 1991, Universitat Autònoma i Institut van signar el conveni pertinent i, l'any següent, la Generalitat hi donava el seu vistiplau. Des del 1985, l'Institut Universitari d'Estudis Europeus funciona com un consorci integrat pel Govern català, a través del Patronat Català Pro Europa, i per la UAB.

La Universitat cobreix les despeses que es deriven del manteniment del centre. Per la seva banda, el Patronat Català Pro Europa contribueix al finançament de l'Institut aportant-hi la meitat del pressupost ordinari. El 1996, el volum d'ingressos va ser de 44 milions de pessetes. La taxa d'autofinançament s'eleva any rere any i, en l'exercici passat, ja cobria el 70% dels ingressos. Per a Jordi Bacaria, «cal anar reduint les subvencions públiques en termes relatius, de manera que cada cop hi hagi més personal i més recerca».

El raonament és senzill: la recerca o, el que és el mateix, la facturació de serveis encarregats per tercers és una excel·lent font d'ingressos i, alhora, el millor mètode per guanyar prestigi. Entre els clients principals de l'Institut hi ha organismes tan dispersos com la Unió Europea, interessada, per exemple, a estudiar des d'una òptica multidisciplinària la política agrària d'una regió determinada, i l'Insero, que vol solucionar els problemes que les barres arquitectòniques suposen per als disminuïts físics inspirant-se en alternatives europees.

Jordi Bacaria, director de l'Institut.

Les sèries de ficció emeses a Espanya són menys violentes

«La violència ha disminuït notablement a les sèries televisives emeses a Espanya». Aquesta és la principal conclusió de la investigació espanyola que porta a terme un equip de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) dins el programa europeu «Europa, joves, televisió», recentment enllestit.

Aquest estudi ha unit els esforços de l'equip de la UAB, dirigit pel professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació Lorenzo Vilches, i en què també han participat la professora Rosario Lacalle, la periodista i investigadora Rosa Álvarez Berciano i els investigadors de postgrau Joan Francesc Fondevila, Gonzalo Ruiz i Norberto Delisio, els de la Universitat de Roma (Itàlia) i de la Universitat de Rennes (França), i ha comptat amb el patrocini de TVE, la RAI i FR2. L'equip s'ha plantejat com a objectiu descriure les característiques i els continguts de la ficció televisiva en aquests tres països parant particular atenció a la condició juvenil, a l'èssera de les necessitats i dels valors, a la integració i desviació i a la identitat social i cultural.

El projecte d'investigació s'ha articulat en diversos mòduls que han abordat l'anàlisi de contingut d'una mostra de programes de ficció produïts per les televisions i transmesos per les principals cadenes dels tres països; casos d'estudi sobre programes de ficció de particular importància en relació amb els continguts, la producció i les audiències, l'anàlisi de les graelles de programació, i l'anàlisi del consum televisiu i de l'audiència en relació amb la ficció i els joves.

Segons la investigació, que ha analitzat TVE1, La 2, Antena 3, Tele 5, TV3 i Canal 33, el descens en els continguts violents representa un canvi notable en relació amb els anys vuitanta, quan les sèries i els telefilms nord-americans amb violència abundant proliferaven a les pantalles espanyoles.

Valors en positiu

L'estudi demostra que els continguts de les sèries nacionals i estrangeres incideixen en valors de signe positiu, «no desviants, amb models competitiu i d'un conservadorisme d'hàbits i costums dominants».

Aquest context prosocial elimina el racisme i els conflictes de classes socials, de forma que s'haurien incorporat les funcions tradicionals de la televisió —divertir, educar i formar— com a material de base per a la construcció d'històries seguint el sistema de valors dominant.

En aquesta línia, es detecta una correlació entre els comportaments prosocials i la qualitat mitjana de les sèries i una representació dels dos sexes força equilibrada a les televisions públiques i privades.

L'escenari de significació social i moral de la ficció presenta històries que no s'interessen pels conflictes socials dels joves. A més, els proposa un món equilibrat de valors conformistes segons els models dels adults més pròxims, sobretot pares i familiars.

Les accions o les històries basades en la violència desapareixerien, segons la mostra estudiada, i només destacaria un excés de comportaments verbals vulgars en determinades sèries familiars, llevat de les sèries catalanes, molt acurades.

L'estudi constata, de fet, que les sèries destinades a l'horari de màxima audiència, on abunden les al·lusions al sexe i al llenguatge vulgar, obtenen una quota de pantalla (mitjana d'espectadors que veuen la televisió en aquell moment) menor que les de la resta de sèries. «En les sèries familiars d'horari de màxima audiència se cerca l'assossec, la discreció, les situacions confortables, no exasperades».

Un altre tret rellevant és la manca de referències a una pertinença social, cultural o nacional a la ficció espanyola. L'excepció és la televisió catalana, «que juga la carta de signes d'identitat explícits del fet diferencial català».

En canvi, valors com ara el coneixement cultural o la diversitat, considerats patrimoni europeu, hi són absents, mentre que hi predominen les necessitats d'autoestima, sobre la qual es construeixen el 65% dels personatges de les sèries.

Políticament correcte

Des de la perspectiva moral, la ficció a les televisions espanyoles s'adiu al que és políticament correcte. Això ha perjudicat l'originalitat en les històries i en la construcció dels personatges, factors que es donaven en les sèries dels anys vuitanta a la televisió pública.

La ficció espanyola ha progressat, però, en termes de producció industrial, professionalitat de guionistes i productors, saber fer après de nord-americans i latinoamericans, i en termes d'economia i racionalització de la producció.

El perfil dels personatges encarna un canvi significatiu. Si tradicionalment tant a Europa com a Espanya els personatges es construïen al voltant de temes i de problemes —per exemple, la criminalitat, la política, les lluites socials—, la qual cosa contribuïa a un cert reconeixement social però impedia la identificació amb els personatges televisius, als anys noranta els personatges ja no es mouen per valors o problemes de pertinença social, econòmica o cultural, sinó per

sentiments generalitzats en les societats de la globalització i la fi de les ideologies.

El retorn al que és individual, al que és domèstic, tant en la nova generació d'actors com en els pertanyents al vell *star system* provinent del teatre, la revista o el cinema, s'adiu amb la línia nord-americana d'adhesió afectiva als personatges.

Continguts homogenis

L'estudi de continguts de les sèries emeses a Espanya demostra una certa homogeneïtat entre les televisions públiques i les privades. Els valors humans com a rerefons de les històries apareixen a totes les cadenes, com també l'interès per referències educatives.

En horari de màxima audiència, les referències profuses a problemes socials dels adults són també generalitzables a totes les cadenes. Tot i així, la televisió pública manifesta el percentatge més elevat d'absència de comportaments desviats. Valors com la representació de la identitat social i cultural també hi són força absents. L'estudi constata l'escàs interès de les sèries nacionals i nord-americanes per tematitzar narrativament la diferència i la desigualtat social.

Una altra observació és que el ritme temporal de la programació de sèries està polaritzat entre l'emissió diària i la setmanal. La majoria de les sèries de *day time* són diàries i reforcen la programació horitzontal per franges.

Segons els analistes, a Espanya es detecten dos horaris de màxima audiència per als joves concentrats entre la programació de migdia (13.30-15.30 h) i la primera part de la nit (20.30-23.00 h).

Les cites diàries més significatives amb l'espectador es reparteixen entre la producció nacional i l'extra-europea, centrada en les franges de sobretaula mitjançant els gèneres més antics de l'oferta espanyola de productes serials: les telenovelles llatinoamericanes i les catalanes.

TV3 aconsegueix, gràcies a aquest gènere, una quota de pantalla destacada després del futbol. No obstant això, les cadenes aposten per sèries de periodicitat setmanal, tant nacionals com nord-americanes, en què obtenen les quotes de pantalla més elevades de la ficció —sobretot els gèneres de telecomèdies nacionals.

Una altra conclusió és que, per bé que l'anglès és una llengua d'origen que supera quantitativament el castellà o el català, aquestes dues llengües corresponen als programes de ficció amb les quotes de pantalla més elevades.

Joves investigadors en comunicació a la UAB

Del 26 al 28 del febrer passat, va tenir lloc, a la Facultat de Ciències de la Comunicació, la quarta edició de les Jornades Internacionals de Joves Investigadors en Comunicació. Les jornades es van emmarcar en les activitats que la Facultat ha realitzat al llarg del curs acadèmic actual per celebrar els seus vint-i-cinc anys, entre les quals destaquen les jornades que va acollir la Facultat durant el 12 i 13 de desembre de 1996 sobre els centres documentals, i el sopar que els alumnes de la cinquena promoció van organitzar a l'hotel Campus.

Les jornades les va inaugurar l'actual degana de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Maria Dolores Montero, que va remarcar en la seva intervenció la manca de fons de finançament per als joves investigadors i la necessitat que aquests abordin nous temes d'investigació—referents a fenòmens actuals—sense cap mena de prejudicis. Montero va compartir la mesa amb Josep Lluís Gómez Mompert, director del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació, i amb José Luis Terrón, director del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat. Mompert va qualificar tant la Universitat Complutense de Madrid com la UAB «d'universitats pioneres en comunicació».

Càtedra UNESCO de Comunicació

José Luis Terrón va presentar, a continuació, la conferència inaugural de les jornades, a càrrec del professor finlandès Tapio Varis, actual titular de la càtedra UNESCO de Comunicació. Sota el títol «Ordre i caos en la investigació en comunicació», Varis va fer un repàs al panorama actual de l'anomenada societat de la informació, de la qual va destacar els punts més problemàtics, com per exemple el nou tipus de coneixement interdisciplinari, que respon als fenòmens actuals d'una complexitat extrema en la qual, segons Varis, «ciència i art són més propers l'un de l'altre que en el Renaixement». Pel que fa a la dimensió política d'aquesta nova societat, el professor va fer una predicció en què augura «un futur estat federal europeu, com el dels Estats Units, d'aquí a cinc o deu anys».

Les jornades van transcórrer durant el matí i la tarda dels dos dies següents, i s'hi va tractar des de l'impacte de les noves tecnologies de la comunicació i les transformacions que originen en tots els àmbits de la nostra societat, fins a les polítiques de comunicació que han d'adoptar els mitjans de comunicació i les institucions per adaptar-se a aquesta nova situació.

Creació d'una jove associació

El segon dia a la tarda, el dijous 27 de febrer, va tenir lloc l'acte fundacional de l'Associació Internacional de Joves Investigadors en Comunicació (AIJIC), de la qual va ser escollit president J. M. Blanco, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

Borrell, a la UAB: «Una economia morta compliria els requisits de convergència de Maastricht»

Josep Borrell, exministre d'Obres Públiques i diputat socialista, va exemplificar així la visió que té del Tractat de Maastricht, en el qual, segons l'exministre, no poden exagerar-se els pros ni minimitzar-se els contres, sinó fer-ne una valoració més «pràctica i equilibrada». Borrell sí que va criticar obertament «la descoordinació de les polítiques econòmica i monetària», que segons el polític «és la causa del creixement tou i de l'elevada taxa d'atur d'Europa».

Josep Borrell va fer aquesta i altres reflexions sobre el procés de construcció europea en la conferència que va pronunciar a la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la UAB, el 20 de febrer passat, sota el títol «La nova perspectiva econòmica europea després de Maastricht», acte emmarcat en el desè aniversari de l'esmentada facultat.

«Una economia morta, amb creixement zero i un dèficit públic baix compliria els requisits, tot i tenir un elevat nombre de desocupats», va raonar Borrell utilitzant el mateix exemple. El diputat del PSC al Congrés va al·ludir veladament a la postura del govern del Partit Popular, que va qualificar de «contraproductiu en no invertir per no augmentar el dèficit públic—criteri de convergència fonamental—, amb la qual cosa hi ha menys activitat econòmica, més atur i més despeses socials».

Borrell creu que la imperfecció del Tractat de Maastricht rau, en part, en el fet que el Tractat no preveu, en els criteris de convergència, el pro-

Josep Borrell, a la UAB.

blema de la manca de treball que hi ha a tot Europa.

Referent nord-americà

Borrell va comparar la política econòmica dels EUA amb l'europea, i va destacar l'acord entre el poder econòmic i el poder polític del país americà, que ha permès el seu creixement econòmic durant els últims anys. «El problema és que Europa no té un poder federal per oposar als bancs centrals, com els Estats Units. I amb una moneda única els governs nacionals no tindran gaire marge de maniobra per trobar l'equilibri econòmic, per la qual cosa han d'actuar sobre les variables reals, com són preus, salaris...».

L'exministre va qualificar els bancs centrals de «nou poder» que controla els tipus d'interès i que, per tant, és qui determina amb les seves decisions l'activitat econòmica. Aquest sistema d'un «poder monetari autònom» és el defensat per Alemanya, que, segons Borrell, encara desconfia dels polítics a l'hora de prendre decisions econòmiques i les deixaria en mans dels bancs.

Finalment, Borrell va proposar un Parlament Europeu amb més autoritat com a «alternativa equilibradora» al poder dels bancs centrals. La conferència del diputat del PSC va concloure entre intervencions força crítiques d'alguns estudiants respecte a la política europea dels socialistes, en la qual Borrell va participar.

El valor literari de la Bíblia, en un curs CIRIT

La formació del text bíblic i la seva influència en la civilització occidental van ser els temes al voltant dels quals es van desenvolupar les sessions que, sota el títol «Constitució i influència del text llatí de la Bíblia», van tenir lloc el 12 i 13 de febrer passat, a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Els destinataris del curs, organitzat pel Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la UAB i la CIRIT, van ser principalment estudiants de Filosofia i Lletres, els quals van assistir a les conferències. El cicle va constar de cinc ponències, que es van fer al matí i a la tarda dels dos dies de què va constar el curs. El coordinador del cicle, el professor José Martínez Gázquez, va destacar el valor literari de la Bíblia i la seva influència «com a obra literària més que com a escrit doctrinal». El component cristià transmès per la Bíblia és, però, inqüestionable en la literatura i l'art. Així, per a Martínez Gázquez, la

cultura contemporània està basada sobre dos elements: la cultura cristiana i la pagana. «Rarament alguna obra actual s'escapa d'una de les dues fonts», explica. El professor també va remarcar que aquest és el primer curs dedicat íntegrament als textos bíblics en llatí, als quals molt sovint fan referència els professors de filologia i filosofia a les seves classes, però en els quals no s'aprofundeix mai. L'objectiu del curs, va resumir el seu coordinador, consistia «a presentar una realitat cultural occidental fortament influïda per un dels textos a partir del qual s'han produït els millors fruits de la cultura d'occident».

El cicle es va obrir amb la conferència del Dr. Reinhard Düring, especialista en literatura medieval de la Universitat de Heidelberg. Düring va repassar les antigues versions llatines dels textos bíblics, i va posar un èmfasi especial en la voluntat del cristianisme de reprendre la tradició de l'èpica clàssica. «Tothom vol tenir

una *Odissea* i una *Iliada* a la seva literatura. Es fan èpiques a imitació de l'èpica clàssica d'Homer i Virgili, tant en llatí com en alemany». El professor va citar Goethe i Thomas Mann com a exemples per mostrar la influència que la tradició de l'èpica clàssica té sobre la literatura occidental, tant en escrits de més antiguitat—la Bíblia—com en obres més contemporànies—*La muntanya màgica* de Mann, per exemple.

La sessió va continuar amb la conferència del Dr. Virgilio Bejarano, catedràtic de la UB, que va incidir en la importància de la tradició manuscrita de la Bíblia hispana. El Dr. Josep O'Callaghan, professor del Pontifici Institut Bíblic de Roma—fins fa poc únic centre catòlic que expedia llicenciatures oficials de biblista—, va ser l'encarregat d'iniciar el segon i últim dia del curs, en què també van intervenir el Dr. Josep Rius, de la Facultat de Teologia de la UB, i el Dr. Josep Montserrat, de la UAB.

La Fundación Ramón Areces es presenta a Catalunya

L'equip d'investigació que dirigeix la doctora Fàtima Bosch, del Departament de Bioquímica, va rebre, el 24 de febrer passat, una subvenció de la Fundación Ramón Areces per continuar les investigacions que du a terme sobre la utilització de l'enginyeria genètica per a l'estudi de les causes fisiopatològiques de la diabetis *mel·litus* i el desenvolupament de noves aproximacions terapèutiques.

Aquest ajut va ser lliurat pel secretari general de la Fundación Ramón Areces, Juan González-Palomino, en un acte de presentació de la Fundación a Catalunya, al qual van assistir la mateixa doctora Bosch i el rector Carles Solà.

Des que va ser constituïda el 1976, la Fundación Ramón Areces finança treballs d'investigació que es desenvolupen a les universitats de l'Estat, als centres del Consell Superior d'Investigacions Científiques i a diversos hospitals. Excepcionalment, la Fundación Ramón Areces finança projectes d'investigació al marge de la convocatòria anual de concursos, els quals reben la denominació d'ajuts puntuals. Aquest ha estat el cas de la recerca que du a terme la doctora Fàtima Bosch.

En l'acte de lliurament de l'ajut, el rector Carles Solà va expressar l'agraïment a la Fundación Ramón

Areces i va destacar que aquesta fundació només premia les accions d'excel·lència, i que la UAB és la primera universitat de l'Estat pel que fa a investigació (I+D) i al programa europeu de biotecnologia. També va expressar el compromís de la UAB per no decebre en aquest treball concret de qualitat. Per la seva banda, Juan González-Palomino va manifestar el desig de la fundació d'«enfortir els llaços amb la UAB, una universitat on es fa una investigació d'excel·lència», i va puntualitzar que «aquest ajut no correspon als concursos que convoca regularment la fundació, sinó als ajuts puntuals que es concedeixen a recerques rellevants».

La doctora Fàtima Bosch va explicar que les seves investigacions s'adrecen especialment a treballar amb animals transgènics per tractar de trobar les causes per les quals es desencadena la diabetis no dependent d'insulina. «La diabetis –va afegir– és essencialment un problema de desarranjament metabòlic, que es manifesta en casos d'excés d'alimentació, fet per al qual l'ésser humà dels últims tres-cents anys, acostumat a l'escassetat d'aliments, no ha estat programat». La doctora Bosch va recordar que els indis nord-americans no tenien diabetis quan desenvolupaven

la seva vida tradicional, però actualment, relegats en una reserva i fent una vida molt més sedentària, la meitat de la seva població és obesa i pateix diabetis. Segons estudis realitzats, el 10,4% de la població catalana més gran de trenta anys pateix diabetis de tipus 2, no insulíndependent.

La Fundación Ramón Areces també ha donat suport a projectes d'investigació, des que va ser fundada, a diversos treballs d'investigadors de la UAB, com el doctor Ricard Pujol, de Medicina; el doctor Jaume Casabó, de Química Inorgànica; i el doctor Pedro Suau León, de Bioquímica.

Juan González-Palomino, secretari general de la Fundación R. Areces.

Noves prestacions del Servei d'Informàtica

Servei d'impressió de diapositives a partir de PowerPoint

Una bona solució per presentar en públic la informació que s'ha elaborat en un suport informàtic requereix disposar d'un sistema de projecció de dades (pantalla LCD + retroprojector o projector de dades) o imprimir la informació en transparències o diapositives.

La disponibilitat de sistemes de projecció encara és limitada, mentre que la impressió en transparències no ofereix la mateixa qualitat que la impressió en diapositives (sobretot quan es treballa amb colors). Atesa la gran disponibilitat de projectors de diapositives, tant al campus com a qualsevol altre auditori on s'hagi de fer la presentació, la impressió en diapositives és una opció força interessant.

Des del Servei d'Informàtica s'ofereix la possibilitat d'imprimir en diapositives presentacions elaborades amb PowerPoint (si voleu imprimir un altre tipus de fitxer, fàcilment el podreu importar a PowerPoint). La tarifa establerta per a aquest servei és de 100 ptes. per diapositiva (rodet i revelat exclosos) per un mínim de sis diapositives, la qual cosa significa un estalvi d'un 80% respecte al preu de mercat d'aquest servei. Trobareu informació respecte de com sol·licitar aquest servei a l'apartat de serveis del web del Servei d'Informàtica (www.uab.es/si/).

Servei de consultes sobre programari Microsoft

La contractació d'aquest servei dona dret a fer trucades a una empresa especialitzada per resoldre els dubtes o problemes en la utilització d'aplicacions de Microsoft, que són les designades com a estàndard per al personal de gestió i les recomanades pel Servei d'Informàtica per als altres àmbits de la Universitat. Es recorda que hi ha una llicència que permet usar MS Office al campus sense cap cost.

Hi ha dues modalitats de contractació:

- * paquets de trucades a 1286 ptes. la trucada. Dóna la possibilitat de repartir el dret a trucar entre un grup d'usuaris;

- * trucades il·limitades d'un usuari a 15.432 ptes. l'any. Aquesta opció és més econòmica si es fa més d'una trucada al mes. L'única via de compartir el dret a trucar dins d'un grup és contractar el servei a nom d'un interlocutor del grup.

Per obtenir més informació i contractar el servei es pot consultar l'apartat de serveis del web del Servei d'Informàtica.

L'Autònoma, guardonada per la seva tecnologia

La UAB i l'empresa de fabricació de material electrònic Simon van rebre, el 13 de febrer passat, el premi que atorguen conjuntament la revista *PC Week* i les empreses Coopers and Lybrand i Digital. El premi, que es va lliurar durant el transcurs del IV Encontre sobre Tecnologia de la Informació que va tenir lloc a Barcelona, distingeix aquelles institucions i empreses que destaquen per la seva voluntat d'innovació en el desenvolupament i la implantació de les noves tecnologies de la informació. Aquest tipus d'encontres es fan cada mes en una comunitat autònoma diferent i, després de les de Catalunya i el País Basc als mesos de febrer i març, Galícia i Andalusia se-

ran les properes comunitats on es lliuraran els premis i es faran les ponències característiques d'aquestes jornades.

L'Autònoma va ser guardonada en la categoria d'institucions pel desenvolupament que ha fet d'un nou sistema de targeta intel·ligent, ja a disposició dels estudiants, que permet accedir a tots els serveis de gestió i d'administració de la Universitat. Amb aquest nou tipus de targeta, els estudiants de l'Autònoma podran efectuar des de matriculacions, evitant d'aquesta manera les cues que es formen davant les secretaries de les facultats, fins a consultes dels seus expedients acadèmics, notes de curs, tutories, etc.

Informàtica al servei de la UAB

L'Autònoma és a l'avantguarda de les universitats espanyoles pel que fa a les innovacions tecnològiques dirigides cap a la millora de la relació i capacitat de servei amb els alumnes. El 1994, el Servei de Desenvolupament de Gestió (SDG) i l'Oficina d'Organització i Control –responsables de la iniciativa actual– van introduir el que va ser la primera experiència de moneder electrònic voluntari a Espanya i una de les primeres al món, posada en pràctica mitjançant la targeta intel·ligent, suport que destaca per la seva inviolabilitat, seguretat i capacitat d'emmagatzemament.

Català per a docents i investigadors

A partir d'aquest mes de març, la UAB, per mitjà del Gabinet de Llengua Catalana, ofereix un nou recurs per a la formació en llengua catalana del personal docent i investigador: un curs semipresencial, de nivell de suficiència, basat en l'autoaprenentatge (a partir d'un manual amb solucionari) i en el suport tutorial de l'assessor de l'Aula d'Auto-

aprenentatge de Llengua. El personal que segueix aquest curs també té a la seva disposició, com a complement, el material multimèdia de l'Aula: vídeos, cintes de casset, programes d'ordinador, fitxes autocorrectives, etcètera. El fet que el curs es basi en l'autoaprenentatge permet que cada persona pugui seguir-lo al seu ritme i d'acord amb la seva disponibilitat

horària. S'ha programat un primer grup de deu persones i, si n'hi ha demanda, pròximament s'oferiran més grups.

Així mateix, per al mes de juliol el Gabinet ha previst oferir un curs presencial de suficiència en llengua catalana, adreçat també al personal docent i investigador.

HELENA ESTALELLA I BOADELLA, professora del Departament de Geografia, va ser elegida degana de la Facultat de Filosofia i Lletres pel Claustre de la Facultat, el 17 de desembre passat.

JOSEP M. VECIANA I VERGÉS, professor del Departament d'Economia de l'Empresa, ha estat elegit president de l'European Council for Small Business (ECSB). Aquesta associació aplega els professors que investiguen sobre la creació d'empreses i pimes a Europa.

AMPARO HURTADO I ALBIR, professora del Departament de Traducció i d'Interpretació, ha estat elegida presidenta de la Conferència de Centres i Departaments de Traducció de l'Estat espanyol.

SUSANA WEBB YODALE, professora del Departament de Medicina a la Unitat Docent de Sant Pau, ha estat nomenada recentment presidenta de la Sociedad Española de Endocrinología y Nutrición, fins al 1999.

Publicacions de l'ICE

Recentment, l'Institut de Ciències de l'Educació ha iniciat la publicació d'una col·lecció d'obres que, amb el títol genèric «Els Llibres de l'ICE de la UAB», aplega la major part de les seves publicacions. La col·lecció consta de tres sèries: Eines i Estratègies, Organització i Gestió, i Societat i Educació.

Tots els títols que s'hi inclouen són obra dels diversos grups de treball i de recerca del mateix ICE de la UAB, i ofereixen al professorat dels diferents nivells educatius, en la perspectiva de millora de l'ensenyament, estudis, reflexions, propostes i debats relacionats amb tot el ventall d'activitats que exigeix la docència en el nostre marc social.

Els títols publicats fins ara són: *Estratègies i tècniques per a la gestió social a l'aula*, de Jaume Jorba i Ester Casellas (editors); *Estratègies d'acció per a l'elaboració del projecte curricular de centre*, de Joaquín Gairín, Xavier Gimeno, Agnès Gradailla, Carme Oliver, Mariano Royo i Marina Tomás; *L'equip edu-*

catiu i l'atenció a la diversitat a l'ensenyament secundari i obligatori, de Núria Giné, Maria Masip i Emili Muñoz; *La inserció professional dels nous titulats universitaris*, de Josep M. Masjuan, Helena Troiano, Jesús Vivas i Miquel Zaldívar; *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana*, de Josep A. Castellanos i Vila.

Finalitats solidàries per a les retencions salarials

Els treballadors i les treballadores de l'Autònoma que van secundar la vaga de la funció pública feta l'11 de desembre passat volen destinar les retencions salarials aplicades a finalitats solidàries. Així es desprèn de les respostes rebudes, entre el professorat i el personal d'administració i serveis, a la consulta feta sobre la destinació que volen donar a les retencions salarials que els seran aplicades.

El 85,80% (858 persones) s'ha pronunciat a favor d'una finalitat solidària, i ha triat com a primera opció

o bé un país o projecte específic (42,10%), o bé Autònoma Solidària (27,80%), o bé accions específiques —ONG, associacions d'ajuda, etc.— (15,90%). La resta d'opcions s'ha centrat a destinar les retencions al fons de previsió (10,9%) o a accions específiques dins la Universitat (2,8%).

La convocatòria de la vaga de l'11 de desembre va ser seguida a la Universitat Autònoma de Barcelona per un 60% del professorat amb obligacions acadèmiques durant el període considerat, i per quasi un 70% del personal d'administració i serveis.

Nomenaments

Amb data d'1 de gener de 1997, s'han produït els nomenaments següents: el professor Albert Recio i Andreu, director del Departament d'Economia Aplicada; la professora Mercedes García i Aran, directora del Departament de Ciència Política i de Dret Públic; el professor José Martínez Gázquez, director del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana; i, amb efecte de l'1 de febrer passat, el professor Miguel Casas Brugué ha estat nomenat director del Departament de Psiquiatria, de Toxicologia i de Legislació Sanitària.

Setanta-cinc donacions de sang

Ramon Calsapeu, professor del Departament de Medicina a la Unitat Docent de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol», ha estat distingit pel Banc de Sang de l'Hospital de Sant Pau amb la medalla al reconeixement a les seves setanta-cinc donacions de sang. El doctor Calsapeu ha estat la persona de la UAB que ha fet més donacions considerant el factor edat.

III Jornades l'Autònoma i la Innovació Docent: les Noves Tecnologies a l'Ensenyament Superior

El Programa de Suport a la Innovació de la Docència Universitària i Autònoma Interactiva han endegat, aquest curs, un estudi sobre la utilització de les noves tecnologies a la docència a l'Autònoma. Els resultats de l'enquesta, més engrescadors del que hom esperava d'antuvi, han encoratjat els responsables d'ambdós programes a organitzar, els dies 29 i 30 d'abril, unes jornades per tractar aquest tema, adreçades al professorat de la UAB.

Com en les edicions anteriors de L'Autònoma i la Innovació Docent, la finalitat principal de les jornades és presentar-hi i debatre-hi les experiències que es duen a terme a la UAB, juntament amb l'anàlisi de les perspectives que s'obren amb vista al futur en aquest àmbit. Més informació a: <http://blues.uab.es/JornadesAI>.

Premi Ciutat de Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona ha atorgat el Premi Ciutat de Barcelona 1996 a la Investigació Científica a un treball realitzat pel grup de recerca en malalties hepatobiliars del Departament de Medicina de la UAB (Unitat Docent de la Vall d'Hebron). El treball, dirigit pel doctor Joan Ignasi Esteban, professor titular d'aquest departament, ha permès, gràcies a les tècniques de biologia molecular, aclarir un nou mecanisme epidemiològic de transmissió de l'hepatitis C. Aquest estudi va ser publicat al *New England Journal of Medicine*, una de les revistes mèdiques més prestigioses.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Àfers Institucionals
Gabinet de Premsa. Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 581 13 35. Fax 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través del web de la UAB a l'adreça
<http://www.uab.es/>